

11 iulie 2022

CĂTRE: **ADMINISTRAȚIA PREZIDENTIALĂ**
Domnului Președinte Klaus IOHANNIS

REF: **Punct de vedere cu privire la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.98/2016 privind achizițiile publice, Legea nr.99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legea nr.100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii (PI-x 342/14.06.2022), trimis la promulgare în data de 23 iunie 2022**

Stimate domnule Președinte,

În numele Camerei de Comerț Americane în România (AmCham România), vă înaintăm un punct de vedere din partea comunității noastre cu privire la proiectul de *Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.98/2016 privind achizițiile publice, Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legea nr.100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, precum și a Legii nr. 101/2016 (Proiect de Lege)*, adoptat de către cele două Camere ale Parlamentului și trimis la promulgare în data de 23 iunie 2022.

În timp ce AmCham România susține demersurile de creare a unui cadru normativ clar, stabil și previzibil pentru reglementarea achizițiilor publice, care să sprijine, printre altele, implementarea reformelor și investițiilor asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență, considerăm că **forma actuală a proiectului de lege conține o serie de prevederi care ridică îngrijorări semnificative** în ceea ce privește desfășurarea și executarea ulterioară a procedurilor de achiziție publică, prin raportare la respectarea principiilor de bază precum libera concurență și transparența, de natură să influențeze în mod negativ calitatea serviciilor, produselor sau lucrărilor atribuite prin proceduri de achiziții publice.

În acest sens, **vă recomandăm să aveți în vedere trimiterea acestei legi pentru reexaminare la nivelul Parlamentului, înainte de promulgare**, în conformitate cu prevederile Art. 77 din Constituția României. În fundamentarea acestei recomandări, expunem pe scurt principalele îngrijorări relevate de analiza noastră internă, după cum urmează:

1. Majorarea pragurilor de la care sunt permise achizițiile directe și modificările aferente

Considerăm că modificările cu privire la regulile de desfășurare a procedurii de achiziție directă, respectiv noile alineate (6) – (8) la art. 7 din Legea 98/2016, sunt problematice. Mai precis, apreciem că:

- publicarea unui anunț în SEAP, respectiv folosirea cataloagelor electronice, ar trebui să fie obligatorie indiferent de valoarea procedurii de achiziție directă, și nu aplicabilă doar peste un anumit prag valoric, pentru **respectarea principiului transparenței și tratamentului egal între participanții la procedura de achiziție publică.**
- obligația autorităților contractante de a obține cel puțin trei oferte de la operatori economici pentru serviciile/produsele/lucrările contractate trebuie instituită indiferent de valoarea achiziției, fără posibilitatea finalizării procedurii doar ca urmare a solicitării unei singure oferte, scenariu în care **principiile nediscriminării, transparenței și cel al liberei concurențe ar fi afectate.**

- după cum a amintit și Consiliul Economic și Social în avizul nefavorabil conferit proiectului de act normativ în data de 23 mai 2022, majorarea pragurilor este preconizată a denatura concurența în piață până la a ajunge în situația atribuirii unor contracte importante de execuție pe criterii discreționare, cu eludarea legislației specifice achizițiilor publice și în lipsa unor garanții suficiente cu privire la cheltuirea „corectă și judicioasă” a banului public.

Suntem de părere că sporirea prerogativelor autorităților contractante de acordare a contractelor pe baza achizițiilor directe și eliminarea anumitor restricții menite să înlăture/limiteze potențialele abordări discriminatorii sau discreționare în desfășurarea procedurilor de achiziție publică **încalcă principiile de bază care guvernează Legea 98/2016 și limitează libera concurență între agenții economici**, cu impact inclusiv în ceea ce privește calitatea serviciilor/produselor sau lucrărilor astfel atribuite.

2. Modificările operate în ceea ce privește art. 104 din Legea 98/2016 privind negocierea fără publicare prealabilă

Procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică pe baza negocierii fără publicare prealabilă a unui anunț de participare este o procedură excepțională, care poate fi utilizată doar în anumite cazuri, expres prevăzute inclusiv la nivelul directivelor europene incidente în materie. Până la modificările actualmente în discuție, legiuitorul stabilise clar în ceea ce privește cazul de la art 104 alin (1) lit. c) că situațiile care ar justifica *“extrema urgență”* nu trebuie în niciun caz să fie atribuibile autorității contractante. Observăm că în noile modificări această precizare nu se mai regăsește, fapt ce creează premisele **invocării arbitrare de către autoritățile contractante a situațiilor de extremă urgență**, și implicit a folosirii procedurii permise de art. 104 în condiții mai puțin restrictive decât cele avute în vedere la momentul adoptării lor inițiale.

În concret, modificarea art. 104 alin (1) lit. c) din Legea 98/2016 prin care este eliminat paragraful *„Situațiile invocate pentru a justifica extrema urgență nu trebuie în niciun caz să fie atribuibile autorității contractante”* **nu mai este în concordanță cu art. 32 din Directiva 2014/24/UE** privind achizițiile publice, textul actualmente în vigoare redând întocmai art. 32 din Directiva 24/2014.

3. Criteriile de atribuire, conform Art. 187 din Legea 98/2016

Apreciem că modificările de la art. 187 alin. (3) sunt redundante și ar putea crea **confuzie** pentru unele autorități contractante. Nu se stabilește o ordine de prioritate a criteriilor de atribuire, ci se schimbă pur și simplu ordinea din textul legal, fără a impune obligația autorității contractante de a utiliza criteriul de atribuire cel mai bun raport calitate – preț.

4. Completarea art. 154 cu dispoziții ce privesc constituirea garanției de participare și garanției de bună execuție

Modificările aduse art. 154 din Legea 98/2016 privesc completarea acestui articol cu dispoziții ce reglementează constituirea garanției de participare și garanției de bună execuție, **respectiv sunt propuse modificări legislative ce privesc dispoziții legale din cadrul normelor de aplicare aprobate prin H.G. nr. 395/2016**. Mai mult, o parte dintre aceste modificări reiau unele reglementări prevăzute de aceste norme, ce privesc garanția de participare/de execuție, fapt ce contravine normelor de tehnică legislativă, în acest sens fiind relevante prevederile art. 16 din cuprinsul Legii nr. 24 din 27 martie 2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Având în vedere corespondența amendamentelor propuse la nivelul proiectului de lege, apreciem că secțiunile 1-4 de mai sus sunt pe deplin aplicabile și în cazul Legii nr.99/2016 privind achizițiile sectoriale. După cum am subliniat în prima parte a scrisorii, AmCham România sprijină dezideratul de îmbunătățire a cadrului normativ care reglementează achizițiile publice și înțelege necesitatea de a întreprinde, cu celeritate, măsuri în această direcție, în contextul implementării angajamentelor asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență. Cu toate acestea, considerăm că **demersurile legislative de natură a aduce schimbări de reglementare substanțiale în domenii critice/de impact, precum cel al achizițiilor publice, se impun a fi elaborate într-un cadru transparent, printr-o consultare de substanță, așezată și cu o fundamentare temeinică.** În acest sens, AmCham România consideră că modificările din Proiectul de Lege nu sunt temeinic motivate și nici justificate pentru atingerea scopului¹ arătat de inițiatori în expunerea de motive. Mai mult, amendamentele Camerei Deputaților aduse Proiectului de Lege au fost propuse fără prezentarea vreunei motivări în susținerea acestora.

Într-o notă similară, **Consiliul Legislativ a avizat nefavorabil** proiectul de act normativ în data de 23 mai 2022, semnalând insuficiența argumentelor prezentate în cadrul expunerii de motive, instrument care *“este inconsistent în raport cu schimbările preconizate la nivel legislativ, menite a schimba esențial politica statului român față de regimul juridic al achizițiilor publice”*, amintind deopotrivă precedentul în care CCR a declarat neconstituțional actul normativ care nu a fost motivat corespunzător și nici redactat într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, clar și precis, care să excludă orice echivoc (*a se vedea Decizia CCR 1018 din 19 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial nr. 511 din 22.07.2010*).

În speranța ca veți avea în vedere observațiile semnalate mai sus, ne exprimăm disponibilitatea pentru a sprijini autoritățile de resort, atât la nivel legislativ, cât și executiv, în demersurile de reformare a cadrului de reglementare aferent achizițiilor publice.

Cu deosebită considerație,

Ionuț SIMION

Președinte

Camera de Comerț Americană în România

¹ “..., modificările sunt impuse și de declanșarea procedurii privind implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență, propunerile din prezenta inițiativă legislativă având drept scop crearea unui cadru favorabil pentru realizarea investițiilor și reformelor avute în vedere de Comisia Europeană prin acest instrument de finanțare.”